KATOLIŠKI GLAS

LETO XLIII. - Štev. 41 (2166) - Četrtek, 31. oktobra 1991 - Posamezna številka 1000 lir

TAXE PERÇUE TASSA RISCOSSA | GORIZIA ITALY | SETTIMANALE - SPEDIZIONE IN ABBONAMENTO POSTALE GRUPPO II/70% - AUTORIZZAZIONE DIREZIONE PROVINCIALE P.T. DI GORIZIA - REG. TRIB. DI GORIZIA N. 5 - 28-01-1949

UREDNIŠTVO IN UPRAVA: REDAZIONE E AMMINISTRAZIONE: RIVA PIAZZUTTA,18 - 34170 GORIZIA - GORICA Tel. 0481/533177 - Fax 533177 - Pošni t/rn 11234499

PODUREDNIŠTVO: Vicolo delle Rose, 7 - 34135 TRIESTE - TRST - Tel. 040/414646

»Pietas« ali spoštovanje mrtvih

Za našo evropsko kulturo je značilna vrednota spoštovanje mrtvih ali po latinsko »pietas«. To je razvidno iz vseh naših navad in običajev in se bo pokazalo v posebni meri tudi prihodnje praznike vseh svetnikov in vernih duš. Pa tudi drugače vidimo, kako zahodni človek spoštuje mrtve. Pokopališča so povsod zelo negovana. Zadnje čase morda še preveč, ker damo več na cvetje in vence kot pa na molitve. Toda odkod to spoštovanje? Iz naše skupne zahodne kulture, ki ima svoje korenine v judovskem, grškem in rimskem izročilu, katerega dediči smo mi vsi zahodnjaki.

Najprej v judovskem izročilu. Dovolj, da prelistamo Sv. pismo stare zaveze od Mojzesa do knjige Makabejcev. Stari Judje so svoje mrtve pokopavali s častmi. Le preberimo, kako je Abraham častno pokopal svojo ženo Saro: »Abraham je pokopal ženo Saro v votlini na polju Makpeli, to je Hebronu« (1. Mojz. 23). Pa še zadnje poročilo iz knjige Makabejcev: »Drugega dne so šli Judovi ljudje, da bi pobrali trupla padlih in jih pri sorodnikih pokopali v očetnih grobovih.« (2 Mak 12).

O posebnem spoštovanju mrtvih najdemo pričevanja pri starih Grkih. Najbolj pretresljivo pričevanje pa daje Sofokles v tragediji Antigona.

Ta žena je imela dva brata, Eteokla in Polinejka. Eteokel je držal s tiranom Kreontom, Polinejk pa se je tiranu uprl. Oba sta padla v dvoboju, toda tiran je dal Eteokla slovesno pokopati, Polinejka pa ukazal pod smrtno kaznijo, da ga nihče ne sme pokopati. Pač iz maščevanja in sovraštva. Toda sestra Antigona je brata pokopala proti tiranovi prepovedi. Zato je prišla pred sodišče. Kreont sam jo je sodil, toda Antigona mu je vrgla v obraz: »Te prepovedi mi ni dal Jupiter. In nisem mislila, da ti, človek, moreš poteptati zakone bogov, ki niso zapisani, a so neuničljivi.«

Enako spoštovanje do umrlih najdemo pri starih Rimljanih. Tudi ti so s spoštovanjem pokopavali svoje umrle brez izjeme, tudi zločince. Pravica, »iustitia« je imela oblast nad človekom do smrti, po smrti pa

Križ ob breznu pri Krenu (Kočevski Rog)

je nastopila »pietas«. Zato je ob Jezusovi smrti lahko prišel Jožef iz Arimateje, stopil k Pilatu in prosil za Jezusovo telo. »In snel ga je s križa, ga zavil v platneno rjuho in položil v grob...« (Lk 23).

Rimska »justica« se je tega strogo držala tudi pozneje, ko je šlo za krščanske mučence. Mučili so jih na razne načine, tudi sežigali na grmadah, toda po smrti so njih ostanke izročili sorodnikom ali vernikom, da so jih lahko pokopali. Tako so se nam ohranili grobovi in relikvije krščanskih mučencev iz prvih krščanskih stoletij. En sam zgled.

Škofa Ciprijana v Kartagini je sodnik dal privesti predse in zaslišavanje zaključil: »Ker smo ugotovili, da si sam počenjal najgrše zločine in druge vanje zavajal, boš za svarilni zgled njim... Zakoniti red bo potrdila tvoja kri. Sklene se, naj se Tacit Ciprijan usmrti z mečem.« In so ga obglavili. Potem nadaljuje poročilo: »Zaradi radovednosti poganov so njegovo truplo pokopali kar v bližini. Od tam so ga ponoči odnesli in s svečami in baklami med molitvami zelo slovesno spremili na grobišče prokuratorja Makrobija...«

Tako je bilo v starih časih. V našem 20. stoletju pa so to tradicijo nekateri zatajili. Podobno kot tiran Kreont ni pustil pokopati »izdajalca« Polinejka, tudi ti niso pustili pokopati »izdajalcev«.

Tako so postopali Hitler in nacisti: svoje žrtve so sežigali v krematorijih ali jih metali v skupne grobove kot v katynskih gozdovih. V Sovjetski zvezi so ravnali podobno. Kdo danes ve, kje so žrtve Stalinovega terorja? In trdijo, da jih je bilo 20 milijonov in več.

Pri Stalinu in boljševikih so se učili tudi naši boljševiki, slovenski, hrvaški in srbski, pa tudi italijanski. Tako zvane »izdajalce« so metali v brezna in v protitankovske jarke. Svoje početje so potem hoteli zakriti. Zato so brezna minirali, nad grobišča nasuli zemlje. Eni in drugi so s tem izpričali, da niso dediči zahodne kulture.

Antigona je junaško pokopala brata in mu s tem izkazala čast, ki so jo zahtevali bogovi. Bog stvarnik in sodnik vseh živih in mrtvih pričakuje od nas vseh, da izkažemo čast vsem umrlim brez izjeme, če smo še kulturni ljudje.

Tem bolj če smo ali se vsaj imamo za kristjane. Na ljubljanskih Žalah so zasadili »lipo sprave«, mi prižgimo vsaj lučko sprave na vseh grobovih, pa tudi na vseh grobiščih, pa pomolimo za vse rajne. Tudi če so se v življenju morda sovražili, ležijo sedaj vsi v spokojnem miru. Sodnik je pa samo eden: Bog.

K.H.

Bogoslužje na Lajšah nad Cerknem

De Michelis in Biasutti se ne ujemata

Pretekli teden v petek in soboto je bil v naših krajih zunanji minister De Michelis; v petek je imel konferenco na fakulteti za politične vede v Gorici, obiskal je avtoporto in se srečal s političnimi in gospodarskimi osebnostmi. Naslednji dan, v soboto je bil v Trstu. Iz njegovega obiska in govorov izhaja nekaj dejstev:

Državne meje se ne spreminjajo; osimske sporazume je treba dopolniti in po potrebi spremeniti, zlasti še sporazum o mešani industrijski coni na Krasu. Italijansko manjšino v Istri je treba zaščiti po mednarodnih normah. Tudi do slovenske manjšine v Italiji mora rimska vlada izpolniti svojo dolžnost, ki izhaja iz ustave in mednarodnih pogodb.

Seveda je bil govor tudi o gospodarskih vprašanjih in o krizi, ki je zajela celotno gospodarsko področje tukaj ob meji, saj so zaradi razmer v Sloveniji, Hrvaški in Srbiji posebno prizadeta podjetja, ki se pečajo z uvozom in izvozom. O teh problemih sta spregovorila tudi župan iz Nove Gorice Pelhan ter slovenski minister za finance Kranjc, ki sta tudi bila navzoča. Kranjc je poudaril, da politika Slovenije teži za tem, naj bi bile meje vedno bolj odprte za prosto izmenjavo blaga in uslug.

V soboto je bilo v Trstu bolj vroče. De Michelis se je dotaknil italijanske zunanje politike in posebej priznanja neodvisnosti Republike Slovenije in Hrvaške. V tem oziru se politika De Michelisa ne ujema z drugimi deželami Alpe/Adria. Ti se namreč potegujejo za čimprejšnje priznanje neodvisnosti obeh republik, socialisti in z njimi De Michelis pa s tem priznanjem odlašajo. Deželni politiki tako odlašanje odločno obsojajo, tudi socialistični politiki; zlasti je glasen v svojih protestih deželni predsednik Adriano Biasutti. V Trstu si ga je De Michelis privoščil in glede njegove politike dejal: «Ni na mestu diplomacija v deželi oz. v Furlaniji različna od one, ki jo vodita Italija in Evropska skupnost. To je obsolutna neumnost.«

Biasutti seveda ni ostal dolžan. V nedeljo, 27. oktobra, je na srečanju krščanskih demokratičnih strank v Beljaku glede De Michelisove politike izjavil: »Nisem ne filoslovenec ne filohrvat, sem samo zagovornik demokratičnih sistemov, ki se jim z orožjem upira neki nacionalni socialistični sistem, kot je oni v Srbiji... Pri tem ne pozabimo, da so priznanje Slovenije in Hrvaške zahtevale vse politične komponente na zborovanju skupnosti Alpe/Adria, tudi socialisti.

Jugoslovanska armija je zapustila Slovenijo

Slovenija je od zgodnjih jutranjih ur sobote, 26. oktobra, svobodna in brez vojakov JA. Odhod malteškega trajekta iz koprske luke so po vsej Sloveniji oznanile sirene z znakom za prenehanje vseh nevarnosti. V zadnjih urah pred odhodom so vojaki na trajekt nalagali le še osebne avtomobile in moštvo, ki pa se bo bržčas kaj kmalu znašlo na hrvaških bojiščih. Srbski molk po predlogu lorda Carringtona, da naj bi se pogovarjali o zvezi suverenih republik oz. držav, ni trajal dolgo. Kadijević je okrnjenemu predsedstvu Jugoslavije predlagal mobilizacijo, kar je ta organ tudi sprejel. Konferenca v Haagu se je vršila brez Srbov. Milošević se je zopet zavzel za Jugoslavijo, svoje pomisleke o dokumentu pa je sedaj izrazil tudi Kučan, saj se vendarle zdi, da Slovenijo poskušajo stlačiti v takšen ali drugačen jugoslovanski okvir. Povsem v tej smeri in daleč od realnih razmer je tudi poročilo generalnega sekretarja De Cuellarja o Jugoslaviji. Dokument sicer praviloma ugotavlja, da je armada ušla civilnemu nadzoru, priporoča pa, da je zato potrebno obnoviti minimalne funkcije skupne države.

ČAKAJOČ MOLOŠEVIĆA

Evropska skupnost se kljub vsemu v ponedeljek, 28. oktobra, še ni odločila za sankcije proti Srbiji. Spet naj bi stekla diplomatska misija po jugoslovanskih republikah in v Sloveniji, v torek, 5. novembra pa naj bi bilo novo plenarno zasedanje v Haagu, kjer naj bi Miloševiću še zadnjič dali možnost, da se odloči. Sicer, grozi ES, naj bi se dvanajsterica po tem datumu pogajala le še z

(se nadaljuje na 2. strani)

Sv. oče bo obiskal našo deželo

PROGRAM

V torek, 22. oktobra, je bila na sedežu kluba časnikarjev v Trstu tiskovna konferenca. Začel jo je škof L. Bellomi z besedami: »Sv. oče bo prišel v deželo Furlanijo/Julijsko krajino zato, da potrdi brate v veri; da pospeši edinost v Cerkvi; da brani človeka, začenši pri najbolj revnih; da podpre krajevno Cerkev v njenem specifičnem doprinosu za enotnost Evrope«. Na konferenci so bili zastopniki časopisov iz vseh štirih škofij naše dežele. Program je v glavnem že znan:

PRVI MAJ 1992 DOPOLDNE

Srečanje papeža v oglejski baziliki s škofi iz severovzhodnih škofij Italije ter iz bližnjih škofij (Koroška, Slovenija, ni bilo pojasnjeno ali pridejo tudi iz Istre). V Ogleju se bo papež srečal tudi s člani duhovniških in pastoralnih svetov.

Popoldne obišče sv. oče Concordio, staroslavno mesto in prvotni sedež škofije Pordenone. Tam se bo srečal v tovarni Zanussi z delavstvom iz naše dežele; zvečer bo daroval sv. mašo.

Naslednji dan, v soboto 2. maja bo papež dopoldne v Trstu, kjer bo govoril na trgu Unità, nakar bo na univerzi srečanje s svetom kulture in znanosti in z deželnimi politiki. Istega dne dopoldne bo obiskal Gorico. Zdi se, da program za obisk v Gorici ni še dodelan, vsaj na tiskovni konferenci niso nič podrobnega povedali. Sv. oče bo prespal v Gorici.

Zadnji dan obiska v naši deželi bo sv. oče preživel v Furlaniji in sicer najprej v Gemoni, ki je bila nekako center zadnjega potresa in je sedaj zablestela v prenovi ter postala nekak simbol po potresu obnovljenih krajev. V Gemoni se bodo zbrali župniki iz videmske škofije ter nosilci popotresne obnove, da se srečajo s papežem. Popoldne bo sv. oče zaključil v Vidmu evharistični kongres videmske škofije. Zvečer se vrne v Vatikan.

Na to srečanje se bomo v vseh naših škofijah pripravili s pozornostjo na dve tematiki; »Pripadnost Cerkvi in misijonarstvo Cerkve.« V adventnem in postnem času bo

(se nadaljuje na 2. strani)

Bo Baragov grad kmalu v razvalinah?

Peščica zanesenjakov (med njimi je tudi avtor pričujočega zapisa) in članov Baragovega odbora v Ljubljani, ki med našimi rojaki v matici skuša z različnimi akcijami poživiti spomin na velikega Slovenca in svetniškega škofa Friderika Ireneja Baraga, je sredi oktobra malodane onemela ob novici iz Trebnjega. Znameniti Baragov grad, v katerem je slavni misijonar preživel svoja otroška leta, je čez noč ostal skoraj v razvalinah! Podrl se je namreč severni stolp nekdanjega gradu v središču Trebnjega, v neposredni bližini magistralne ceste Ljubljana-Zagreb. Če bi legendarni misijonarski škof, ki je resnici na ljubo veliko bolj znan v ZDA kot v svoji domovini, čeprav velja za prvega slovenskega svetniškega kandidata, videl to kulturno sramoto, bi se obrnil v grobu.

Čeprav je stolp nekdanjega Baragovega gradu z vidnimi razpokami že dolgo grozil, da se bo podrl, v Trebnjem niso odgovorni zbrali niti toliko denarja, da bi poskrbeli vsaj za njegovo najnujnejšo obnovo. A pod težo let in skrajno zanemarjen je dolgo v nemi samoti opozarjal, da bo slej ko prej klonil zobu časa.

Na pragu letošnje jeseni so bili v Trebnjem celo Baragovi dnevi, ob nemočnih pogledih udeležencev in organizatorjev prireditev pa je preteča nevarnost kar naprej opozarjala na rešitev stare kulturne stavbe izjemnega zgodovinskega pomena. Posledice skrajno neodgovorne skrbi za ohranitev osrednjega kulturnozgodovinskega objekta v občini Trebnje, so bile več kot očitne: stolp se je podrl, in od nekdanjega bisera je ostal le kup ruševin!

Kaj hočemo, grajske razvaline so že dolga desetletja nekaj povsem običajnega na lepi slovenski zemlji... Žalostni spomini na povojni neotesani in prostaški realsocializem, ki v svojem divjem plesu ni prizanašal tudi nemim pričam naše bogate preteklosti.

Trebanjci, zganite se, dokler je še čas!

ŽAREK UPANJA

Mar bo sedaj podobno usodo doživel tudi Baragov grad v Trebnjem? Stara grajska stavba že dolgo ni več v ponos temu prikupnemu dolenjskemu kraju. Od krajevne skupnosti prek društev in organizacij do občinskega vrha, se sicer pogovarjajo o usodi gradu, ki bi ob izdatni denarni injekciji brez dvoma poživil kulturni utrip kraja. Prav gotovo pa ne bi nihče želel, da bi Baragov grad, zapuščen, le redko deležen pomilovalnega pogleda, kmalu dobil podobo »hiše strahov«. Boste to dopustili, vrli Trebanjci, čeprav ne dvomimo, da se ne zavedate, da ste tudi vi varuhi bogate in dragocene Baragove verske, kulturne in narodne dediščine?!

Vse pa kaže, da je žarek upanja vendarle posijal. Naposled naj bi našli denar za obnovo gradu, saj Trebanjci ne bodo dovolili, da bi se kdo »naslanjal« z bližnje magistralne ceste ob njihovo kulturno sramoto. Predsednik izvršnega sveta Skupščine občine Trebnje (občinske vlade) Jože Rebolj nas je pred dnevi nekoliko pomiril: »Sklenili smo, da takoj začnemo z očiščevalno akcijo. Pospravili bomo ruševine stolpa, popravili veliko razpoko in uredili okolico gradu. To je naša obveznost, najbolj potrebna obnova grajskega stolpa, da se izognemu najhujšemu, bo opravljena že v nekaj dneh, kako pa bo z Baragovim gradom v bodoče pa bomo še videli... Najprej in predvsem bomo morali urediti vprašanje lastništva, to nalogo pa bomo lahko uresničili šele potem, ko bo slovenski parlament sprejel lastninsko zakonodajo.«

Trebanjci, ne pozabite na obljube in na svoj dolg do osebnosti, življenja in dela škofa Friderika Barage!

Ivan Virnik

Trgovske šole na srečanju v Celovcu

V okviru delovanja na območju Alpe-Jadran se je 3. in 4. oktobra tudi naša goriška trgovska šola »Žiga Zois« udeležila srečanja trgovskih šol na Koroškem.

Prisotne so bile tudi druge šole s trgovsko usmeritvijo: nemška trg. šola iz Beljaka, srednja ekonomska šola iz Trnave na Slovaškem, trgovska sred. šola iz Ljubljane in seveda dvojezična trgovska šola iz Celovca, ki je dala pobudo in srečanje organizirala.

Najprej smo si goriški dijaki ogledali v Celovcu znameniti Minimundus, nakar smo se zbrali v Modestovem domu za kosilo. Popoldne smo se pomerili s sovrstniki v odbojki in košarki in seveda — zmagali. Športno srečanje je bilo v telovadnici lani ustanovljene dvojezične trgovske šole, ki ima za sedaj prostore v istem poslopju kot Gimnazija za Slovence v Celovcu.

Proti večeru smo se vrnili v Modestov dom in prisluhnili zanimivemu predavanju prof. Šavlija v nemščini o Karantaniji, ki naj bi bila predhodnica skupnosti Alpe-Jadran, saj je nekoč segala vse do Verone.

Dijaki so z zanimanjem poslušali, saj je bila tema predavanja posebno za naše čase nadvse zanimiva. Goriški dijaki so nato predstavili domače kraje s filmom in komentarjem. Sledila je večerja in potem družabnost ob plesu in zabavi, kjer smo se seznanili s svojimi vrstniki iz Avstrije, Slovenije in Slovaške.

Drugi dan smo si z vodičem ogledali mesto Celovec ter bili sprejeti pri podžupanu dr. Ausserwinklerju. Po ogledu, še pred kosilom, nas je v Modestovem domu pozdravilo več uglednih osebnosti: načelnik oddelka za dvojezične šole Fr. Wiegele, deželni šolski inšpektor mag. Fr. Krassnitzer, nadzornik dvojezičnih šol dr. Feinig, ravnateljica dvojezične trgovske mag. Maja Amrusch-Hoja.

Dijaki s posameznih šol so prebrali svoje pismene prispevke na temo »Sodelovanje med narodi v gospodarstvu« v nemščini, slovenščini in italijanščini. V priznanje za udeležbo na srečanju in za sodelovanje je vsaka šola prejela spominski pokal in knjižno nagrado.

Naša šola je prejela obsežen nemški slovar in dvojezično slovensko-nemško berilo. Vsega smo bili zelo veseli.

Zelo zanimivo, mogoče še najbolj od vsega, pa je bil ogled benediktinskega samostana v St. Pavlu v Labotski dolini, kjer so menihi ob 900-letnici obstoja pripravili obsežno razstavo in odprli vrata »koroške zakladnice« (tako se glasi geslo razstave). Tu smo si ogledali kulturno bogastvo, ki ga je v tem samostanu veliko, saj je bil skozi stoletja tesno povezan s Koroško in Spodnjo Štajersko. Ustanovil ga je grof Engelbert I. Spanheim leta 1091.

Leta 1782 ga je cesar Jožef II. ukinil, kot mnoge druge samostane. Dve desetletji kasneje je spet oživel, saj je po zaprtju zapustil veliko praznino v šolstvu in prosveti.

Tu so se izobraževali tudi mnogi Slovenci. Po drugi svetovni vojni so menihi zaradi gospodarske krize prodali v Ameriko izredno dragoceno Guttenbergovo Biblijo.

Ogledali smo si izredno bogato knjižnico, ki obsega več kot 60.000 primerkov iz najrazličnejših časov. Tudi slike in okrasni predmeti so nadvse zanimivi in edinstveni.

Da je bil ta samostan najpomembnejši na Koroškem, priča zelo dobro ohranjena romanska bazilika, čeprav so morali patri kljubovati vsemogočim neprilikam (požari, vdor Celjskih grofov, turški napadi, nacizem itd.)

Mislim, da nas je razstava izredno pritegnila, saj verjetno še nismo nikdar videli in konkretno občutili, kaj so pravzaprav taki kraji pomenili za splošni napredek in kulturo.

Ganjeni nad takim odkritjem in zadovoljni, da se brez težav lahko sporazumevamo z mladimi iz vseh štirih sosednjih držav, smo se vrnili domov.

Alenka Sorč

DUHOVNA MISEL ZA 31. NAVADNO NEDELJO

»Ljubi torej Gospoda, svojega Boga...«
in svojega bližnjega kakor sebe.«
(prim. Mr 12, 30-31)

Janez je bil tisti apostol, »ki ga je Jezus ljubil« (Jn 21, 20). Imenujemo ga tudi apostol ljubezni in njegove besede evangelij ljubezni. V svojem prvem pismu krščanski skupnosti, ki je morala doživljati hudo krizo, je zapisal, da je Bog ljubezen (prim. 1 Jn 4, 8).

Zapoved ljubezni je prva najvažnejša. Zapoved, ki ima neprecenljivo vrednost, daje človeštvu neslutene možnosti in edino pravo perspektivo, da se bo vendarle nekoliko premaknilo na bolje. Seveda, če si bomo vzeli k srcu in jo v vsakdanjem življenju uresničevali.

V zapovedi ljubezni je povzeto vse neizmerno bogastvo božjega življenja. Bog je namreč po svojem bistvu Ljubezen sama. Ona je, ki veže tri božje osebe v eno samo božjo naravo — Troedini Bog. Ljubezen je pogovor Boga s stvarstvom. Biti in ljubiti je pri Bogu eno in isto.

Zapoved ljubezni je rdeča nit vsega odrešenjskega dogajanja. Že pri prvem padcu je človek čutil in do konca sveta bo okušal božjo ljubezen, ki rešuje. Brez ljubezni ni nič jasno, ničesar si ne moremo razložiti.

Na zapovedi ljubezni temelji vse človekovo prizadevanje. Samo zaradi sposobnosti, da ljubi in je jubljen, ima človekovo življenje smisel in cilj. Ljubezen je najmočnejši vzvod človekovega življenja, mu določa vrednost, ustvarja odnose, bogati in osrečuje.

Resnično, prva in edino važna zapoved je ljubezen, do Boga in do bližnjega. Ne moremo ljubiti Boga, če ne ljubimo bližnjega in obratno. Bog in človek sta neločljivo povezana. Ljubezen do Boga je vir moči za dejavno ljubezen do bližnjega in vsega ustvarjenega.

MILAN NEMAC

Priljubljenost redov v Italiji

Italijanski inštitut za raziskavo javnega mnenja Doxa je po naročilu jezuitov povprašal o priljubljenosti in vplivu redov v Italiji. Prvo mesto je dobil frančiškanski red, ki mu pripisujejo največji vpliv v zgodovini in sedaj. Zanj se je izreklo 47,6% vprašanih. Na drugem mestu so jezuiti s 23% in salezijanci na tretjem s 15%.

Pravoslavnih ne bo

Sv. oče je na sinodo evropskih škofov povabil tudi rusko pravoslavno Cerkev. Toda iz Moskve je prišel odgovor patriarha Aleksija, da se sinode ne bodo udeležili. Razlog: spor z uniati zaradi nekaterih bogoslužnih prostorov, ki so bili last uniatov, ki jih je Stalin dodelil pravoslavcem; potem dejstvo, da je Vatikan imenoval škofe za nekatera mesta v Sovjetski zvezi, tudi v Moskvi. Pravoslavni razlagajo, da gre za prozelitizem, to je za pridobivanje pravoslavcev za katol. Cerkev.

Nova ustava in privatizacija

Slovenske stranke so se le dogovorile o novi ustavi in kot zatrjuje predsednik ustavne komisije dr. France Bučar, naj bi prvo moderno ustavo Slovenci imeli že za obletnico plebiscita, 26. decembra. V Ustavi, tako Bučar, naj bi bilo le tisto, s čimer se strinjajo vsi. Tako je iz nje izginila sporna »svetost življenja«, pravico do umetne prekinitve nosečnosti (čemur so nasprotovali krščanski demokrati, češ da mora to področje opredeliti zakon) so nadomestili s pravico do odločanja o potomstvu, navedbo ločitve Cerkve od države pa za »ločitvijo države od verskih skupnosti«. Člani ustavne komisije naj bi se tudi sporazumeli glede vprašanj regionalizma, ki ga zlasti zagovarja opozicija, večina pa se ga boji, ker da se za njim skrivata rdeča lobbya v Kopru in Mariboru. Zdaj naj bi bilo na strankah, da izdelajo predlog volilnega zakona in določijo termin novih volitev, od katerih se pričakuje, da bodo jasneje kot prve označile slovensko politično sceno.

Težje kot ustavi gre zakonu o privatizaciji. Po burnih prerekanjih sta zakon sicer že sprejela Zbor občin in Družbeno-politični zbor parlamenta, zdaj pa bi ga moral sprejeti še Zbor združenega dela (dom s predstavniki podjetij in zavodov), ki je edini, v katerem Demos nima večine. Ta zbor je namreč razpravo o zakonu zavrnil, namesto tega pa oblikoval skupino, ki naj bi dosegla kompromis med vladnim predlogom in alternativnim Mencinger-Ribnikarjevim zakonom, ki je bil v skupščini zavrnjen že v maju. Bistvena točka, kjer se zakona razhajata, je v tem, da vladni zakon predvideva brezplačno razdelitev dela delnic med vse polnoletne državljane Slovenije (kar vlada utemeljuje s pravičnostjo, saj da so vsi Slovenci prispevali k sedanjemu družbenemu premoženju), opozicija in del ekonomistov pa meni, da je treba delnice razdeliti menagerjem v podjetjih, ki da bodo edini znali z njimi ravnati. Predsednik vlade je Zboru združenega dela očital, da že mesec dni blokira zakon, zaradi česar je isti zbor odgovoren za divje prilaščanje podjetij na podlagi razpisa delnic, ki jih potem pokupijo po nizkih cenah upravni delavci. Kljub bolezni se je moral premier zato skoraj brez glasu zagovarjati pred omenjenim zborom, ni pa še videti, če bo zapletov zares konec in če bo Slovenija stopila v Evropo tudi na področju lastnine, saj utegne zakonito privatizaciji začeti oporekati tudi novoustanovljena Ruplova Demokratska zveza.

Leon Marc

Predsednik Milan Kučan se zahvaljuje sv. očetu

Papež Janez Pavel II. je bil izvoljen za vrhovnega poglavarja Cerkve 16. oktobra 1978. Uradni začetek njegovega papeževanja pa je bil s slovesno sv. mašo na trgu Sv. Petra, 22. oktobra 1978.

Predsednik predsedstva republike Slovenije Milan Kučan je za obletnico poslal svetemu očetu čestitke, obenem pa se mu zahvaljuje za njegovo pomoč pri osamosvajanju Slovenije in za njeno mednarodno priznanje.

Število beguncev

Število beguncev na Hrvaškem in v Srbiji stalno narašča. Ljudje bežijo z območij, kjer divjajo boji. Računajo, da jih je že nad tri sto tisoč. In še bežijo. Tako hrvaška kot slovenska Karitas sta se obrnili za pomoč na tuje Karitas. Tudi druge dobrodelne ustanove pomagajo s hrano in obleko, zlasti še Rdeči križ.

(nadaljevanje s 1. str.)

Sv. oče bo obiskal našo deželo

potrebno posvetiti posebno pozornost papeževemu obisku in bo v ta namen po družinah razdeljena posebna brošura.

Toliko uradno tiskovno sporočilo. V tem sporočilu pa ni nič omenjena slovenska narodna komponenta prisotna posebno v treh obmejnih škofijah: tržaški, goriški in videmski. Zavoljo tega se slovenski verniki vprašujemo, ali bomo pri tem papeževem obisku prisotni tudi kot narodna skupnost, ki je sestavni del teh treh škofij, ali bomo le vključeni v neko celoto. To se pravi, ali bo Cerkev v deželi Furlaniji/Julijski krajini prikazana kot »Ecclesia in uniformitate« ali kot »Ecclesia in diversitate«. Po slovensko »Cerkev v uniformiranosti« ali kot »Cerkev v različnosti«. Mnogi Italijani bi radi prikazali Cerkev v naših škofijah kot Cerkev samih italijanskih vernikov; drugi, med njimi smo posebno mi slovenski verniki, hočemo, da se Cerkev pri nas pokaže tudi v različnosti, kot je res: Različni smo po jeziku in kulturi, različni tudi po doživljanju liturgije, čeprav enotni v veroizpovedi.

Jugoslovanska armija...

republikami oz. državami, ki mirovni koncept sprejemajo, proti Srbiji pa bo uvedla ostro ekonomsko sankcijo.

Kot zanimivo ugotavlja znani Delov komentator Jež, Evropa poskuša izvleči Srbijo iz godlje, ki jo je zakuhala Srbija sama. Po vzoru vojaškega puča marca 1941 naj bi na zatožno klop prišli generali in tako pokazali, da vojna na Hrvaškem ni bila srbska vojna. Primer takšnega preobrata naj bi bil črnogorski zasuk, v katerem poskuša Bulatovič rešiti svojo kožo, dasi so to nekateri razumeli kot spreten manever srbskega bloka, da si v primeru blokade Srbije zaščiti hrbet s Črno Goro.

Od nedelje, 27. oktobra, je na hrvaških bojiščih sicer veliko mirneje kot v prejšnjih dneh. Hrvaška poskuša opozoriti nase s poudarjanjem Dubrovnika, kajti Vukovar, ki se lahko »ponaša« le z mrtvimi, Evrope ne gane. Toda vojska, ki je sedaj tuje novinarje le spustila v popolnoma obkoljeni Dubrovnik, si cinično mane roke, saj starega mestnega jedra »še ni« poškodovala in svetovne dediščina torej ni ogrožena.

Leon Marc

POGOVORI

Namestitev novih župnikov: v nedeljo, 22. septembra, je tržaški škof v župniji Sv. Pija X. ustoličil za župnika don Beniamina Bosel; pred njim je 25 let vodil župnijo msgr. Luigi Sartore. Don Bosello je član »Duhovske bratovščine« misijonarjev sv. Karla Borromeja in je asistent gibanja »Comunione e Liberazione«. V nedeljo, 13. oktobra, je v župniji »Jezus. božji delavec« don Christian Crisanaz, bivši škofov tajnik, bil imenovan za župnika.

V mesecu septembru je župnija Sv. Vincencija preskrbela bivanje štiridesetim starejšim vernikom v domu »Beatitudini«: duhovni del je vodil don Alighiero.

V nedeljo, 13. oktobra, je v domu »Beatitudini« p. Germano Marani govoril o ignacijanski duhovnosti, p. Giuseppe Furioni pa o karmeličanski. Ob zaključnem somaševanju je škof Bellomi priporočil župnijam, naj v bodoče pripravijo dneve duhovnih vaj za svoje vernike.

Prazniki zavetnikov: v župniji sv. Vincencija Pavelskega so 27. septembra počastili spomin zavetnika s slovesnim somaševanjem, ki ga je vodil msgr. Eugenio Ravignani. V soboto, 28. septembra, so proslavili 25-letnico delovanja tamkajšnjega gledališča in 70 let slavnega združenja »Silvio Pellico«. V nedeljo, 29. septembra, so v cerkvi v ul. Capodistria slavili 25 let delovanja tamkajšnje župnije, ki nosi ime po sv. Hioronimu. Iz Tolmeča je prišel tudi salezijanec don Serafino, ki je prvi deloval v tej župniji.

5. oktobra je Misijonsko središče pripravilo v cerkvi pri Sv. Ivanu misijonsko bdenje, ki se ga je udeležil škof Lorenzo Bellomi. Prebrali so pričevanje neke sestre elizabetinke, ki v Kairu deluje med gobavci. Vsem prisotnim so nato podelili koške, ki so jih izdelali Indios iz Ekvadorja; v njih je bila sol, simbol evangeljske modrosti.

9. oktobra je msgr. Bosso s sv. mašo odprl šolsko leto škofijskega inštituta religioznih ved. V prvi letnik se je vpisalo veliko število mladih (a tudi osebe določene starosti; nikoli ni prepozno!).

Pripravila Vita nuova

Letošnji udeleženci potovanja po Rusiji v Kijevu pred spomeniku padlim

V Marijinem domu, ul. Brandesia 27 pri Sv. Ivanu, bo v nedeljo 3. novembra ob 17. uri nastopila gledališka skupina iz Gorice ODER 90 z veseloigro

»Vesela igra o žalostni princesinji«

Režija Franko Žerjal

Goriške novice

Gospod Evstahij v Vrtojbi

S komedijo Gospod Evstahij z Goriške so člani dramskega odseka prosvetnega društva »Štandrež« obiskali tudi Vrtojbo in se predstavili na odru tamkajšnjega kulturnega doma v soboto, 26. oktobra.

Vabilu domačih prosvetnih delavcev se je odzvalo lepo število mladih gledalcev, ki so s predstavo bili zadovoljni in nastopajočim izrazili priznanje za lep in prijeten gledališki večer.

Štandreški igralci bodo v mesecu novembru obiskali še druge bližnje kraje: v nedeljo, 10. novembra, Renče, naslednjo soboto in nedeljo pa Solkan in Bilje.

P.D. »Podgora« v Kranju

V nedeljo, 27. oktobra, je P.D. »Podgora« priredilo celodnevni izlet po Gorenjski z obiskom Bleda in Kranja. Dan je bil še kar mrzel, vendar je vzdušje v skupini raslo iz ure v uro. Najpogumnejši so se kljub mrazu podali s čolnom na blejski otok in tja in sem prepevali, da je odmevalo med gorami.

Ob 18. uri je v cerkvi sv. Kancijana v Kranju bila slovesna sv. maša ob obletnici posvetitve te poglavitne župnijske cerkve v gorenjskem mestu.

Na povabilo Komornega zbora »Jacobus Gallus« iz Kranja je pri sveti daritvi pel MePZ »Podgora«, potem pa sta oba zbora izmenično zapela še v prezbiteriju vrsto duhovnih pesmi, začenši seveda s poklonom Jacobu Gallusu.

Občinstvo je podgorske pevce nagradilo s toplim aplavzom tako, da so morali nekatere pesmi tudi ponoviti.

Zakuska je bila na sporedu v 500 let stari gostilni »Stari Mayr«, v kateri je rad posedel sam France Prešeren, ki je v bližini tudi pokopan. V zelo prisrčnem vzdušju so se goriški in kranjski pevci spoprijateljili in slovenska pesem je še dolgo odmevala pod arkadami glavnega trga v Kranju.

Natko Antonič

V 92. letu starosti je 24. oktobra umrla na svojem domu v Devinu naša draga mama, babica in prababica

MARIJA MERVIC vd. LEGIŠA

K večnemu počitku smo jo položili v petek, 25. oktobra. Prisrčno se zahvaljujemo družinskemu zdravniku dr. Sardagni in gospema Mirni ter Sonji za skrbno nego, gospe Mariji Ret za dolgoletno prijateljstvo in pozornost, gospodoma župnikoma Gianniniju in Breclju za poslovilne besede in žalni obred, Antku Terčonu za poslovilni govor ob odprtem grobu, pevskemu zboru Fantje izpod Grmade in njegovemu dirigentu Ivu Kralju, darovalcem vencev in cvetja ter vsem, ki so jo pospremili na zadnji poti in nam izrazili sožalje ali z nami kakorkoli sočustvovali.

Žalujoči: hčerka Zlatka, Pinica in Marija, sinova Drago in Pepi z družinami

Devin, 31. oktobra 1991

TRST

Občni zbor SKK

S sobotnim občnim zborom je Slovenski kulturni klub zaključil enoletno delovanje, ki se je začelo z lanskim občnim zborom, in stopil v novo sezono, ki bo, upajmo, plodna in uspešna kot prejšnja. Za začetek je vse prisotne, ki so bili letos posebno številni, pozdravil dotedanji predsednik Tomaž Susič. Sledilo je tajnikovo (David Sestan) in blagajnikovo (Andrej Zaghet) poročilo, končno pa je oceno o lanskem delovanju odbora dal še revizor Andrej Maver. Nekaj besed je nato spregovorila še mentorica kluba, Lučka Susič, nato pa smo prešli k glavnemu delu občnega zbora, to je k volitvam novega odbora. Za novo predsednico je bila izvoljena Marija Mamolo, ki že nekaj let redno zahaja v klub, že dve leti pa je tudi članica odbora.

Drugače Marija obiskuje drugi klasični licej, je zelo razgledano dekle z veliko zanimanji, ukvarja se z jeziki, sodeluje pri skavtih... Pri vodenju kluba bo letos njena desna roka nova podpredsednica Nataša Zubalič, ki je sicer še mlada, vendar pa je že lani, ko je pristopila h klubu, pokazala veliko zanimanje in dobre volje ter z veseljem sodelovala pri našem delovanju. Tudi Nataša ima veliko interesov, med katerimi izstopa jahanje, pa tudi skavtizem. Letošnjo tajniško funkcijo si je prevzel Matej Rolich, ki je lani skrbel za arhiv. Obiskuje drugi klasični licej, v svojem prostem času študira violino in ruščino. Za blagajnika smo letos izvolili Marka Breclja, ki obiskuje tehnični zavod »Jožef Štefan«. Revizor bo letos Tatjana Dolhar, ki obiskuje prvi klasični licej. Člani odbora bodo še arhivar Matjaž Rustja, »reporter« Aljoša Saksida in Francesca Simoni, ki je odgovorna za reklamo.

Med drugimi smo na občnem zboru tudi sklenili, da bodo letos imeli glavno besedo v klubu višješolci, saj je Slovenski kulturni klub namenjen predvsem njim. Starejši člani pa bomo od letos nekakšen »senat«, ki bo ob potrebi priskočil na pomoč in bo s svojimi izkušnjami svetoval in usmerjal mlajše člane.

Odbornikom torej voščimo dobro delo, Slovenskemu kulturnemu klubu pa srečno in uspešno sezono!

Manica Maver

Potrjen pokrajinski kongres Ssk za nedeljo, 10. novembra

V sredo (23. oktobra) je zasedal pokrajinski svet Ssk, ki mu je predsedoval Z. Harej. Na dnevnem redu je bilo poročilo političnega tajnika Oppelta o položaju na Tržaškem, kjer so spet preverjanja med strankami večine o programu, štafetah in preoblikovanju odborov. Svoje stališče glede morebitnega vstopa v večino je Ssk določila že pri prejšnjem preverjanju.

O statutih, ki so morali biti odobreni do 17. oktobra, so poročali predstavniki občin in pokrajine. Gre za večmesečno delo z dobrimi in zadovoljivimi rezultati za nas Slovence v občinah s slovensko večino in v Nabrežini. Drugače je v Trstu, kakor da mesto spada v drug svet, kjer se preganja vsako sled o Slovencih, tako da v statutu tržaške občine ni slovenska narodna skupnost niti izrecno omenjena. V statutu tržaške pokrajine je nekaj odstavkov od številnih, ki jih je predlagal predstavnik Ssk dr. Harej, toda z ozirom na zemljepisni položaj, sestavo prebivalstva, na že pridobljeno raven zaščite slovenske manjšine, zdaleč premalo. Statuti so majhne ustave, od katerih bo odvisno upravno-politično življenje občin in pokrajin v prihodnjih letih in morda desetletij. Zaradi očitnega krčenja obstoječe ravni zaščite namerava Ssk vložiti pritožbo na pristojne nadzorne organe.

Kar zadeva priprave na pokrajinski kongres, je bilo potrjeno, da bo v nedeljo, 10. novembra zjutraj na Pomorski postaji v Trstu uradni del kongresa, njegov nadaljnji delovni del pa naslednjo soboto. V teh dneh potekajo kongresi sekcij Ssk s preučevanjem delovanja, programskih smernic, prenavljenjem odborov in izvolitvijo delegatov za pokrajinski svet. Svoje kongrese so že imele razne sekcije, druge jih bodo imele.

DAROVI

N.N. namesto cvetja na grob Pepce Srebernič 50.000 lir za Katoliški glas, 50.000 lir za Katoliški dom.

Za slov. misijonarje: G.M. 20.000 lir; N.N. Rupa 200.000 lir; Čevdek Ludvik, Peč 150.000 lir.

Za gobavce: N.N. 100.000 lir.

Za s. Zoro Škerlj: XY 2.000.000 lir.

Za Ernesta Saksido, Brazilija: N.N. 500.000 lir.

Potovanje v Rusijo in Ukrajino

Po maši smo obiskali cerkev sv. Andreja, ki je muzej, leži pa na griču, kjer je bila stara utrdba, odkoder vodi pot mimo spomeniških hiš prav v središču mesta. Tu so umetnostni ateljeji. Cerkev sv. Andreja je biser ukrajinskega baroka, zgradil jo je italijanski arhitekt Bartolomeo Rastrelli. Zgrajena je v zahodnem slogu, v njej je tudi prižnica, ob cerkvi pa je tudi mogočen zvonik.

Nepozabna je tudi cerkev-muzej sv. Sofije, ki je bila zgrajena po vzorcu sv. Sofije v Carigradu, krasi jo 13 kupol bizantinske umetnosti. V njej je veličastna ikona Matere božje - Molivke, ki obsega prostor v presbiterju in meri v višino 16 m. Tudi notranjost je vsa poslikana. V cerkvi je tudi mogočen sarkofag, kjer naj bi bil pokopan knez Jaroslov Modri.

Mozaiki so iz 11. stoletja, pravtako tudi podobe Jeroslavove družine. Veličastni Pantokrator spominja na onega iz bazilike v Cefalù na Siciliji.

Podobno smo se vsi odpeljali z ladjo po Dnjepru na ogled mesta. Po enourni vožnji smo se povzpeli na Vladimirov grič, kjer stoji veličastni kip sv. Vladimira, od tu smo občudovali mesto, ki je prepleteno s parki in zelenjem. Zanimiv je bil tudi sprehod po glavni promenadni cesti Kreščiatik, tu so trgovine in izložbe, ki so prijaznejše od onih v Moskvi. Tudi tu uspeva črna borza, »mafija« ima tu svoje korenine. Zvečer so se nekateri sprehodili po mestu.

Zadnji dan našega bivanja v Kijevu smo najprej namenili ogledu mogočnega spomenika svobode in vojnega muzeja (na prostem). Spomenik je sicer mogočen, prikazuje svobodo, človek pred njim je kot črviček: simbol sovjetske svobode! Videli smo še nekdanji dvorec, ki je sedaj namenjen tujim gostom, pred njim so urejali zelenice, ker so pričakovali Bushov prihod. Popoldne so se začele priprave že za odlet proti Moskvi. Turistična agencija je zaradi neurejenih in netočnih letalskih notranjih zvez svetovala, naj še isti dan dospemo v Moskvo, da bomo lahko naslednji dan zagotovo odpotovali domov. Povedali so nam nekateri potniki na letališču Vnukovo, odkoder smo odleteli popoldan proti Moskvi, da že več ko osem ur čakajo na zvezo z Moskvo oz. drugimi letališči.

Ponovno smo se srečali z vodičko Mašo, ki je bila z nami ves čas do odleta. Slovo od nje je bilo res prisrčno, ker se nam je priljubila tudi zaradi pesmi, ki jih je zapela v avtobusu, pravtako so ji bile všeč naše pesmi tako v cerkvi kot v avtobusu, prav ganjena je bila pri naši sv. maši. Dejala je, da je bilo to nekaj nepozabnega.

Zadnji dan, tj. 1. avgusta, smo večji del preživeli na letališčih in letalih. Zaradi Bushovega obiska v Moskvi in ustavljenega cestnega prometa bi skoraj zamudili letalo, čeprav smo zgodaj odpotovali iz Moskve. Z letališča Šeremetovo smo poleteli proti Budimpešti, kosili smo na letalu. Iz Budimpešte je bil predviden polet proti Ronkam šele v večernih urah. Zato smo izrabili čas, ki nam je bil na razpolago za ogled Budimpešte. Prijazna vodička nam je pokazala zgodovinsko mesto in novi del; videli smo tudi, da so hiteli s pripravami na papežev obisk. Budimpešta je že zahodni svet.

Polet iz Budimpešte v Ronke je bil lep. Na letalu so nam postregli z večerjo. Nekaj po enajsti uri zvečer smo bili že na domačih tleh.

Poslovili smo se z željo, da se še srečamo, in hvaležni Bogu za prijetno in doživeto potovanje.

JM

Mogočni spomenik sv. Vladimirja v Kijevu nad Dnjeprom

GORICA

Misijonska nedelja v Števerjanu

Evangelij za humanizacijo sveta, za bolj človeški svet. To je bila tema letošnje svetovne misijonske nedelje.

V Števerjanu je prišla v goste usmiljenka sestra Marjeta Mrhar, Dolenjka, ki že veliko let deluje na Madagaskarju kot misijonarka bolničarka. Letos praznuje 50 let svojega redovnega življenja v Sloveniji po štirih letih. Tu se je po dvajsetih letih srečala s sestro, ki živi v Avstraliji in je odpotovala spet tja ravno v nedeljo, 20. oktobra. Povedala je, da so imeli doma v Tihoboju velik družinski praznik zaradi važnih snidenj in obletnic: zbralo se je več kot 50 sorodnikov. Sestra Marjeta ima živih še šest bratov in dve sestri.

Sestra Marjeta je v števerjanski župniji spregovorila pri obeh mašah. Vsak dan zdravi in sprejema v svoji ambulanti preko 200 ljudi, tedensko pa ji pripeljejo do 50 podhranjenih otrok. Veliko družin je neurejenih, starši se ločijo in otroke izročijo v skrb stari mami, ki večkrat nima sredstev, da bi primerno preživljala svoje vnuke. Mnogo je tudi alkoholizma, ki povzroča nemalo gorja in trpljenja. Alkoholne pijače sami domačini kuhajo iz sladkornega trsa. Ljudje v misijonu s. Marjete se preživljajo s poljedeljstvom in nimajo drugega zaslužka. Polje obrodi dvakrat letno in riž jih tako hrani še tri mesece po obeh žetvah. V ostalem času se hranijo z gozdnimi sadeži... in trpijo lakoto.

Zemlja je last vsake družine in ostaja ista ves čas, kot je bila izročena od prednikov. Tako ne morejo povečati polj, obdelovati nova, ker imajo točno omejene parcele. Seveda jih to ovira pri razvoju, kot sami pravijo, a držati se morajo pravil svoje kulture. Mrliče pokopavajo v družinske grobnice, ki so včasih kar v gozdu v dolgih lesenih barakah, v katerih skladajo mrliče enega nad drugim. Kralje postavljajo na poseben »kup« v grobnici. Največja sramota, nesreča je ta, da te izključijo iz družinske grobnice, zato se vsakdo boji take grožnje. Vse te zanimivosti nam je nizala s. Marjeta v svojih govorih in še mnogo drugega.

Popoldne je sodelovala na naši misijonski prireditvi v Sedejevem domu. Z diapozitivi nam je skušala približati okolje, navade, življenje in kraje, kjer misijonari. Med drugim je omenila, da nima nikake stalne podpore za svojo ambulanto, v kateri zaposljuje šest domačih malgaških deklet. Ima le darove svojih velikodušnih dobrotnikov, ki je ne zapustijo, in pa zaupanje v božjo Previdnost. Slike, ki smo jih gledali, nas niso mogle pustiti indiferentnih: tudi na tem kraju, na Madagaskarju, so naši bratje in sestre, ki trpijo, in smo jim dolžni zanimanja, solidarnosti, ljubezni.

Na prireditvi je sodeloval tudi števerjanski mladinski zbor, ki je pod vodstvom Valentine Humar ubrano zapel primerne pesmi. Mladinci pa so se predstavili z recitalom o velikem slovenskem misijonarju iz prejšnjega stoletja, Frideriku Baragi, ki je deloval med Indijanci v Severni Ameriki in je naš svetniški kandidat.

Mladinci so navdušeno in pohvalno sodelovali tudi v pripravi srečolova: večer za večerom so se zbirali v župnijskem domu in pozno v noč pripravljali vse potrebno. Priznanje gre tudi ge. Adi Gabrovec, ki je skrbno pripravila recital in še prej iskala material o Baragu in vsestransko velikodušno pomagala z ostalimi vaščani. Veliko družin je prispevalo dobitke za srečolov. Vsem naj Bog povrne, On, ki se ne da prekositi v velikodušnosti. S. Marjeta je isto nedeljo govorila tudi med mašo pri Sv. Ivanu v Gorici. **TE.S.**

Misijonska prireditev v Katoliškem domu

Kot je že v tradiciji, se goriška slovenska verna skupnost zadnjo nedeljo v oktobru posebej spomni na misijone s primerno prireditvijo in srečolovom v Katoliškem domu. Tako je bilo tudi preteklo nedeljo, 27. oktobra. Bogat srečolov so pripravile žene in dekleta iz misijonske skupine pri Sv. Ivanu in Marijine družbe. Goriški trgovci in razne osebe so prispevale številne dobitke; štiri pahljače so prispele celo iz Macaua na Kitajskem kot prispevek g. Stanka Pavlina. V atriju Katoliškega doma so bili dobitki razstavljeni, da jih je bilo lepo videti in so zato privabili udeležence, da so prav kmalu pokupili vse srečke in tako so najbrž vsi odšli domov s kakim dobitkom. Saj srečolov ni loterija, kjer so le redki srečni dobitniki, tu, če si le nekoliko srečen, dobiš vsaj karamelo za tolažbo.

NUŠIĆEVA KOMEDIJA

Toda če je srečolov nekaj vsako leto običajnega, je bila v nedeljo nekaj neobičajnega igra na odru Katoliškega doma. Videli smo namreč komedijo Branislava Nušića »Dr.«. Nušić je srbski dramatik, ki ga na naših odrih že poznamo, saj so njegove komedije že tu in tam igrali v preteklosti, vedno z lepim uspehom. Tudi v nedeljo je bilo tako.

Skupina »ODER 90« je pod režisersko roko prof. Franka Žerjala izbrala to Nušićevo komedijo, ki je menda na naših zamejskih odrih nismo še videli. Gre za komedijo iz življenja srbske prestolnice Beograda, ko je bil ta le prestolnica Srbije in ne še Jugoslavije. Gre za srbsko meščanstvo, »za katero je značilno hlastanje po najnovejših pridobitvah zahodnega sveta«, piše v spremni besedi. V nedeljski komediji pa gre za bogatega trgovca Života Cvijovića, ki hoče pripraviti kariero svojemu sinu Miloradu, ki pa ni za šolo. Zaradi tega pošlje v Švico na univerzo Velimira Pavlovića, ki pa se mora izdati za Milorada. Tako eden postane doktor filozofije, toda ne sme biti doktor, drugi pa ni doktor, vendar mora veljati za doktorja. Iz tega nastanejo zmešnjave vseh vrst, ki jih hoče bogati Života rešiti z denarjem, to je s podkupovanjem. Igra je res lahkotna in zabavna za odrasle in za mlade. Tudi igralci so vsi brez izjeme odlično podali svoje vloge, zlasti še protagonist Života Cvijović ali Kazimir Černic. Toda o igri bo mogoče kaj več povedati ob ponovitvah, saj v resnici zasluži, da se še drugod ob njej pozabavajo.

ZAHVALA

Iz srca se zahvaljujemo goriškim meščanom za dobitke, našim požrtvovalnim ženam in družbenicam, deklicam tečaja za birmance za vsestransko pomoč pri nedeljskem srečolovu za misijone.

Posebna zahvala dramski skupini ODER 90 za lepo uspelo popoldne.

Vodstvo Mar. družbe in duhovnije Sv. Ivana

SLOVENSKI CENTER ZA GLAZBENO VZGOJO E. KOMEL - GORICA
in GLASBENA MATICA - GORICA

I. Stravinski

ZGODBA O VOJAKU

Instrumentalna komorna skupina iz Ljubljane.
Pripovedovalec Igor Samobor

Katoliški dom v Gorici - sreda, 6. novembra 1991 ob 20.30

MIRENSKI GRAD

nedelja, 3. novembra ob 17. uri

KONCERT

Sodelujejo:

Livia Valentinsig, sopran
Franc Valentinsig, tenor
Hubert Bergant, orgle

Vabljeni

ZVEZA SLOVENSKE KATOLIŠKE PROSVETE

se bo poklonila

VOJNIM ŽRTVAM

v nedeljo, 3. novembra, v Gonarsu.
Ob 15. uri sv. maša, nato polaganje vencev ob spomeniku na pokopališču.
Sodeluje mešani pevski zbor »Lojze Bratuž«.

Sovodnje

Sovodenjski občinski svet je zopet zasedal 18.10. Najprej je razpravljal o obračunu za prejšnji dve leti zaradi nepravilnosti. Potem je odbornik za finance Petejan podal poročilo za leto 1992. Predvideni znesek za investicije znaša 1.722 milijonov lir, ki naj bi pokrili javna dela: popravilo župnišča (60 milijonov), odprava arhitektonskih ovir (220 milijonov lir), ojačitev javne razsvetljave (73. milijonov), pokritje kotalkališča (200 milijonov)... Naj povemo, da se nekatere postavke (kotalkališče, župnišče) vlečejo že skozi nekaj let, del pa še ni videti!

Svet je soglasno odobril resolucijo proti gradnji šolskega centra za finančne stražnike na letališču. V ta namen bo sklicano srečanje z goriškim županom in drugimi odgovornimi. Sledila so poročila o popisnih polah, srečanju s pobratenim občinami in o skorajšnji napeljavi plina za gospodinjstvo. Vročo razpravo je povzročilo vprašanje urnikov uporabe sovodenjske telovadnice. Začela se je že lani, stopnjevala pa letos. Černic je opozoril na nepravilnosti pri odobritvi pravilnika in nepravično porazdelitev ur vadbe med različnimi enakopravnimi društvi sovodenjske občine. Ob koncu je zahteval, da se nekaj ukrene, predvsem naj se razpusti pristranska komisija.

Remo Devetak

Za pomoč Hrvaški

Skupina hrvaških umetnikov se je obrnila na organizacije v Italiji s prošnjo, da bi tudi s kulturnimi pobudami pri nabirki sredstev za od vojne prizadeto prebivalstvo na Hrvaškem. V te namene pripravlja SSO tiskovno konferenco za sredo, 6. novembra v Gorici. Kraj in ura bosta pravočasno sporočena preko običajnih občil. Prisotna bo skupina kvalificiranih kulturnikov in zdravnikov iz Hrvaške.

obvestila

Apostolstvo Sv. Cirila in Metoda iz Trsta obvešča svoje člane, da bo imelo svojo mesečno mašo za edinost, zadušnico za vse naše pokojne člane, v ponedeljek, 4. novembra, ob 17. uri v ulici Risorta 3. Gledali bomo tudi diapozitive. Lepo vabljeni.

Župnija sv. Marije Magdalene v Bazovici vabi na veselo srečanje v Slomškovem domu ob prazniku Hvaležnice ob 16. uri.

Na srečanju loterija za misijone!

V letu priprave na obisk svetega očeta v Trstu se bomo Slovenci tržaške škofije srečali z našim škofom pri zahvalni maši v stolnici sv. Justa v nedeljo, 10. novembra, ob 16. uri. Vabljeni k udeležbi.

V Marijinem domu v ul RIsorta 3, v Trstu bo v nedeljo, 3. novembra, ob 17. uri misijonska prireditev. Na sporedu bo nastop moškega pevskega zbora Sv. Antona Novega; misijonarka Tereza Srebrnič bo kazala diapozitive s svojega misijonskega področja; recital o velikem misijonarju škofu Fr. Baragi. Srečolov.

DAROVI

Za Katoliški glas Matija in Johana Hrvatin 20.000 lir.

Za Marijin dom pri Sv. Ivanu v Trstu: v spomin na krst male Veronike Žerjal darujejo starši 100.000; Ema Adami ob rojstnem dnevu 50.000; Justina Vatta v spomin na svoje drage pokojne 30.000; Matija in Johana Hrvatin 30.000 lir.

Za barvna okna v Bazovici: Dve Mačkovljanki 40.000; N.N. 5.000; Starši ob krstu Nikole Balde 120.000; Zorka Pakeljčeva v spomin staršev 50.000; Vilma Grgič 20.000; Černivec Emi v spomin moža Rudolfa in nečaka Andreja. 50.000. Mati Ravalico 50.000; družina Jazbar v spomin na sina Gianfranca 50.000; Patricija in Marino Stopar ter oče Pino v spomin na mater Danice 40.000. V spomin Marije Čotove: sestre Ježinove: Marija, Vera, Lea, Sandra in družina Sgubin 250.000. Dora Živic v spomin Rudolfa Černivec 30.000.

Za Misijonarja p. Stanka Rozmana (Zambija): N.N. 120.000 lir.

V četrtek 24.10.1991 je zatisnila svoje trudne oči naša draga sestra, svakinja in teta

Fani Klanjšček vd. Pintar

Vsem, ki so ji bili ob strani v dolgi in mučni bolezni ter onim, ki so jo pospremili na njeni zadnji poti se najtopleje zahvaljujemo.

Sestri Marija in Elica, brat Tonče in ostali sorodniki

Gorica, 31.10.1991

ZAHVALA

Ob izgubi naše drage mame in none

Frančiške Velušček

se iskreno zahvaljujemo g. župniku Antonu Lazarju, cerkvenim pevcem ter vsem, ki so darovali v razne dobrodelne namene.

Hčerki Klara in Bernarda ter vnuki in pravnuki

Števerjan, 31.10.1991

radio

Spored od 3. do 9. novembra 1991

Nedelja: 9.00 Sv. maša iz župnijske cerkve v Rojanu. 10.00 Mladinski oder. »Igra za dedija«. 11.10 Potpuri. 11.45 Vera in naš čas. 12.00 Državne meje in družinske usode. 14.10 Janez Povše: Slovenski obračun s samim seboj. 5. oddaja (ponovitev). 17.00 Krajevne stvarnosti: Z naših prireditev.

Ponedeljek: 8.10 Moč tišine. 7. oddaja: Moderna na Slovenskem. 10.10 Stereofonski koncert. 11.30 »Dober nasvet,« izbor humoresk Evgena Juriča. 12.00 Umetniki pred ogledalom. 12.20 Slovenska lahka glasba. 12.40 Škedenjski mešani zbor. 13.25 Gospodarska problematika. 14.10 Otroški kotiček: »Možiček Kopitljaček«. 16.00 Mi in glasba. Simfonični orkester RTV Slovenija. 17.10 Jože Plečnik, slovenski svetovni arhitekt. 17.30 Mladi val.

Torek: 8.10 Alpe-Jadran (ponovitev). 11.30 »Dober nasvet«, izbor humoresk Evgena Juriča. 12.20 Slovenska lahka glasba. 12.40 Mešani zbor Skala iz Gropade. 14.10 Aktualnosti. 16.00 Mi in glasba. Simfonični orkester RTV Slovenija. 17.10 Dopisnice z najbližjega vzhoda.

Sreda: 11.30 »Dober nasvet«, izbor humoresk Evgena Juriča. 12.00 Zdrava prehrana in gastronomija. 12.15 Slovenska lahka glasba. 12.40 Dekliška pevska skupina Vesela pomlad z Opčin. 13.25 Krajevne stvarnosti: Na goriškem valu (1. del). 14.10 Krajevne stvarnosti: Na goriškem valu (2. del). 16.00 Mi in glasba. Slovenski solisti v Mozartovih skladbah: duo Alenka in Igor Dekleva. 17.10 Jugoslavija po letu '45.

Četrtek: »Slovenski vojaki v 1. svetovni vojni. 9.40 Dvajset minut z... 11.30 »Dober nasvet«, izbor humoresk Evgena Juriča. 12.20 Slovenska lahka glasba. 12.40 Moški zbor Novega Sv. Antona. 14.10 Dvignjena zavesa. 15.00 Arhipelag Goli. 16.00 Mi in glasba. Ob Gallusovem letu. Skladateljevo življenje in Missa ad imitationem Pater noster.

Petek: 11.30 »Dober nasvet«, izbor humoresk Evgena Juriča. 12.00 Prvine Sredozemlja pri primorskih pesnikih in pisateljih. 12.20 Slovenska lahka glasba. 13.25 Narodnozabavna glasba. 14.10 Otroški kotiček: »Kje je pristalo letalo?« 14.30 Krajevne stvarnosti: Od Milj do Devina. 16.00 Mi in glasba. Iz našega studia: Srečko Fišer - Mirko Vuksanovič: Lucija in Ambrozij, enodejanska pravljična operica.

Sobota: 8.10 Kulturni dogodki (ponovitev). 9.30 Zdravniški nasveti. 10.10 Koncert v repentabrski cerkvi. 11.30 »Dober nasvet«, izbor humoresk Evgena Juriča. 12.00 Krajevne stvarnosti: Rezija in Kanalska dolina. 14.10 Krajevne stvarnosti: Nediški zvon. 15.00 Svet skozi lunin pogled (ponovitev). 16.00 Mi in glasba. Flavtistki šole Glasbene matice v Trstu: Marjana Debeljuh in Erika Buzečan. 17.00 Poročila in kulturna kronika. 18.00 Janez Povše: Slovenski obračun s samim seboj. 6. oddaja.

ŠIRI KATOLIŠKI GLAS

KATOLIŠKI GLAS

Tednik

List je nastal po združitvi goriškega tednika »Slovenski Primorec« in tržaškega »Teden«. Prva številka »Katoliškega glasa« je izšla 2. februarja 1949.

Uredništvo in uprava: Riva Piazzutta, 18 - 34170 Gorica - Tel. 0481/533177 - Fax 533177
poštni tekoči račun: 11234499

Poduredništvo: Vicolo delle Rose, 7 - 34135 Trst - Tel. 040/414646

Registriran na goriškem sodišču pod št. 5 dne 28.01.1949

Odgovorni urednik: msgr. Franc Močnik

Poštn. plačana v gotovini - skupina II/70%
Dovoljenje pokr. poštne uprave iz Gorice

Izdaja: KTD Katoliško tiskovno društvo
Società Tipografica Cattolica srl
Riva Piazzutta, 18 - Gorizia - P.I. 00054100318

Tiska: Tiskarna Budin v Gorici

Cena posamezne številke: 1000 lir

Letna naročnina:	Italija	45.000
	inozemstvo	70.000
	zračna pošta	95.000

Oglasi: za vsak mm višine v širini enega stolpca: trgovski oglasi in osmrtnice 500 lir, k temu dodati 19% IVA